

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Fogyasztókat megtévesztő pénzügyi szolgáltatók

Összesen 15 millió forint bírságot szabott ki a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) az OTP Bank Nyrt-re és a Magyar Posta Életbiztosító Zrt-re, mert a két vállalkozás fogyasztókat megtévesztően, illetve tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatva hirdette termékeit.

A Magyar Posta Életbiztosító Zrt. a fogyasztóknak szóló tájékoztatásaiban egyebek mellett azt állította, hogy

- a Profit eszközalapba való befektetés biztonságos, mert nem tartalmaz részvényt,
- a Bonus eszközalapba való befektetés biztonságos, az csak egy-egy kiemelkedően kecsegtető hazai részvényt tartalmaz,
- a Profit eszközalapba való befektetés már rövid távon, azaz 1-2 évre ajánlott.

A GVH az eljárás során azt a kérdést vizsgálta, hogy a tájékoztatásokban szereplő állítások három vonatkozásban valósak-e vagy sem, illetve megtévesztésre alkalmasak-e:

- a) A Profit eszközalapban a közreadott tájékoztatástól eltérően volt-e részvény? A szóban forgó alap az ígérettel ellentétben tartalmazta egy részvényalap jegyeit, így a tájékoztatással ellentétben nyilvánvalóan nem igaz az, hogy az nem tartalmaz részvényt és így részvénykockázatot.
- b) A Profit eszközalap rövid távú vonzó (kockázatmentes) befektetésnek minősül-e? Megállapítható, hogy a Magyar Posta Életbiztosító abban részvényeket is elhelyezett, ami alapján az rövid távú befektetésként kockázatosnak tekinthető (a kockázatmentesnek tekintett és nevezett államkötvényekhez képest mindenképp). Így az eljárás alá vont az alap biztonságosságát, illetve hozamát a valóságosnál kedvezőbben tüntette fel.
- c) A Bonus eszközalap egy-egy kiemelt hazai részvényt tartalmaz-e? Megállapítható, hogy a szóban forgó alap egy részvényalap jegyeit tartalmazta és nem egy-egy kiemelkedően kecsegtető hazai részvényt. (A részvényalap összetételére a Magyar Posta Életbiztosítónak a GVH tudomása szerint nincs, nem volt ráhatása.)

A fentiek miatt a GVH szerint a Magyar Posta Életbiztosító a 2007 márciusa és 2008. augusztus 31. közötti időszakban a PostaHozamŐr Plusz termékének biztonságosságával és a termék ajánlott befektetési időtartamával kapcsolatosan közreadott tájékoztatásaival a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, így a vállalkozásnak 5 millió forint bírságot kell fizetnie. A bírság nagyságának meghatározásakor a GVH súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy a vállalkozás még visszafogott tájékoztatási gyakorlatával is viszonylag sok vevőt ért el és viszonylag jelentős forgalmat bonyolított le a vizsgált termékkel. Ráadásul információra érzékeny termékkel kapcsolatos tájékoztatással kapcsolatban került sor jogsértés megállapítására. A GVH enyhítő körülménynek tekintette,

hogy pénzügyi befektetések során a fogyasztók részéről általában nem a tájékoztatás után közvetlenül történik a befektetés, így elvben van mód további információ beszerzésére. Ezen kívül a fogyasztók a reklámokkal jellemzően a postahivatalokon belül találkozhattak, ahol a biztosítási szerződés megkötését megelőzően a fogyasztók a postahivatalokban további tájékoztatásban részesülhettek. A Magyar Posta Életbiztosító utólagos tájékoztatás keretében részben igyekezett ügyfelei figyelmét felhívni a befektetési kockázatokra és a követendő magatartásra, valamint a fogyasztók élhettek a 30 napos felmondási határidő adta lehetőséggel.

A másik ügyben az OTP Bank Nyrt. hirdetéseiben azt állította, hogy az OTP Alap számlacsomagot választó ügyfelei bankkártyájukkal díjmentesen vásárolhatnak. Ennek megfelelően a fogyasztó azt tételezhette fel, hogy semmilyen anyagi ellenszolgáltatás sem merül fel, ha a bankkártyát vásárlásra használja. Ez azonban nem felelt meg a valóságnak. 2008. szeptember 1-jétől az 5., az adott hónapban nem az OTP Bank által kezdeményezett, nem költség jellegű terhelő tranzakciót követően az OTP tételdíjat számít fel, így a fogyasztónak adott esetben a kártyás vásárlás után is fizetnie kell.

Megtévesztő hirdetéseket tett közzé a bank az OTP Alap és az OTP Net számlacsomagok esetében is. Ezeknél az egyes szolgáltatások (így a bankkártya, az ATM-ből történő készpénzfelvétel, a csoportos beszédési megbízás) díjait ugyan felszámolja a fogyasztó felé, de később (utólagos jóváírásként) a havi záráskor jóváírja a fogyasztók részére. Ez a gyakorlat azt eredményezi, hogy

- a számlán a fogyasztó rendelkezésére álló, általa felhasználható pénzösszeg a díj felszámítása és az utólagos jóváírás közötti időszakban csökken,
- a felszámított díj mértékével azonos összeg nem vehető figyelembe a fogyasztót megillető kamat kiszámítása során, így a felszámítás és az utólagos jóváírás közötti időszakra szólóan az OTP nem fizet kamatot,
- ha a fogyasztó számlájának egyenlege nem fedezi a terhelt költségeket, az OTP kamatot számít fel a fogyasztóval szemben,

Az OTP Bank által alkalmazott megoldás tehát kedvezőtlen anyagi következményekkel járhat a fogyasztó számára. A GVH szerint az eljárás alá vont alaptalanul minősíti ingyenesnek, díjmentesnek, fizetési kötelezettséggel nem járóan azon szolgáltatásait, amelyek esetében utólagos jóváírást alkalmaz.

A fentiek miatt a versenyhatóság megállapította, hogy az OTP Bank 2007 novembere és 2009 júliusa között az OTP Alap és az OTP Net számlacsomagok esetében a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, illetve tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott. A banknak emiatt 10 millió forint bírságot kell fizetnie.

A GVH a bírság összegének megállapításakor súlyosbító körülményként értékelte, hogy az OTP a piac meghatározó szereplője, jogsértő hirdetéseit másfél évig elérhetőek voltak, így jelentős fogyasztói körhöz jutottak el. Ráadásul a pénzügyi intézetet korábban már többször elmarasztalta hasonló jogsértés miatt a GVH. Enyhítő körülménynek bizonyult ugyanakkor, hogy a szerződéskötés előtt a fogyasztók további információkat kaphattak, az OTP pedig még a GVH eljárásának lezárulta előtt változtatott tájékoztatásain.

A két ügy hivatali nyilvántartási száma: **Vj-32/2009**, illetve **Vj-84/2009**.

Budapest, 2010. április 12.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>